



Plaatselijke regeling

**ten behoeve van het leven en werken van de
Protestantse Gemeente (met wijkgemeenten) te Leerdam**

CONCEPT

Inhoud

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de algemene kerkenraad
2	De werkwijze van de algemene kerkenraad
3	Besluitvorming
4.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen
4.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
4.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
4.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster
5	Aantal en grenzen van wijkgemeenten
6	Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling
7	Overige bepalingen
	Ondertekening

Vaststelling (wijziging)

Deze plaatselijke regeling is vastgesteld / gewijzigd door de algemene kerkenraad op ... en is vanaf ... ('deze datum' of andere datum invullen) geldig.

Opmerkingen:

- De herziening van deze Plaatselijke Regeling is noodzakelijk vanwege de wijzigingen in de Kerkorde en ordinanties van de Protestantse Kerk in Nederland per 1 mei 2018.
- In dit model zijn toelichtingen opgenomen, steeds op de linker-pagina (even pagina's).
- Ordinantieteksten spreken dikwijls van kerkenraden als daarmee wijkkerkenraden worden bedoeld. Indien een algemene kerkenraad wordt bedoeld, dan wordt dit met zoveel woorden aangeduid.
- In deze Plaatselijke Regeling zijn zowel teksten opgenomen die door de kerkorde worden voorgeschreven, zoals ordinanties ^{a)} en de daaraan gekoppelde en voorgeschreven plaatselijke regelingen ^{b)}, als teksten die extra toegevoegd zijn en alleen gelden voor onze plaatselijke situatie in Leerdam. Alleen deze teksten zijn gekenmerkt met een ^{c)}.

Toelichting

In de ordinanties voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat de kerkenraad van een gemeente binnen de kaders van de kerkorde zelf zaken mag regelen. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip 'plaatselijke regeling' gebruikt. Alle (wijk)gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland worden geacht er één te hebben.

U treft hierbij aan een model voor zo'n plaatselijke regeling voor een gemeente met wijkgemeenten.

Ord. 4, art. 6 lid 2. De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente. In een gemeente met wijkgemeenten wordt de wijkkerkenraad gevormd door de ambtsdragers van de wijkgemeente. De samenstelling van de algemene kerkenraad wordt geregeld in de plaatselijke regeling, met dien verstande dat elke wijkkerkenraad uit zijn midden tenminste één lid voor de algemene kerkenraad aanwijst.

§ 1. Samenstelling van de algemene kerkenraad

De algemene kerkenraad (hierna ook: 'AK') stelt het aantal ambtsdragers vast (ord. 4-6-3), en wel zo dat iedere wijkkerkenraad ten minste één lid aanwijst.

Het is belangrijk, dat dit besluit van de AK gemakkelijk te vinden is, vanwege de bepaling van Ord. 4-5-4, dat *'geen besluiten genomen kunnen worden indien niet tenminste de helft van het aantal leden zoals dit door het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is'*. Anders gezegd: het quorum om besluiten te kunnen nemen, is de helft van het aantal dat er bij een voltallige kerkenraad zou zijn.

Vacatures tellen dus mee.

Het is daarom zinvol het aantal kerkenraadsleden vast te leggen in de plaatselijke regeling.¹

Het model geeft in de tweede kolom het minimum aantal per ambt.

Het model geeft ook aan wat er moet gebeuren als u voor een ambt niet aan het voorgeschreven minimum aantal komt.

1.2. Vaste adviseurs (keuzemogelijkheid)

Ord. 4-6 betreft de *'samenstelling van de kerkenraad'*.

Dit betekent, dat hier die adviseurs worden genoemd, die regelmatig of altijd aanwezig zijn bij kerkenraadsvergaderingen.

Het gaat dus niet om iemand, die een of twee keer wordt gevraagd om advies te geven.

Het is dan ook zinvol in de plaatselijke regeling vast te leggen wie als adviseur tot de kerkenraadsvergaderingen toegang heeft en dus agenda en verslag krijgt.

De laatste zin in 1.2 geeft aan, dat de aanwezigheid beperkt kan worden tot het arbeidsveld van de adviseur.

¹ Voor het wijzigen van de plaatselijke regeling bent u verplicht de wijkkerkenraden en de gemeente te horen.

§ 1. Samenstelling van de AK - artikelen

1.1. Aantal ambtsdragers

De algemene kerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

	Invullen:	verplicht minimum (Ord. 4-6-3)
predikanten	3	1
ouderlingen	3	2
ouderlingen-kerkrentmeester	3	2
diakenen	3	2
predikanten met een bijzondere opdracht	0	0
Totaal	12	7

Daarnaast kunnen maximaal 2 ambtsdragers met een bepaalde opdracht boventallig deel uitmaken van de AK. Als de AK boventallige ambtsdragers met een bepaalde opdracht verkiest, nodigt de AK de leden van de gemeente ten minste 4 weken voordat deze verkiezing plaats heeft, uit aanbevelingen te doen.

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad - toelichting

Algemene opmerking: de artikelen 2.2, 2.4, 2.7, 2.8 en 2.9 in deze paragraaf vormen een uitwerking van Ord. 4-8-7.

Ord. 4, art. 8. **Werkwijze**

7. De kerkenraad maakt een regeling voor zijn wijze van werken, waarin in ieder geval wordt geregeld: het bijeenroepen van zijn vergaderingen, de agendering, de wijze waarop de gemeente wordt gekend en gehoord, de openbaarmaking van zijn besluiten, de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen en het beheer van zijn archieven.

2.1. De kerkorde geeft als minimum voor het aantal vergaderingen per jaar zes. De AK mag in zijn regeling een hoger aantal vermelden. Zie de model-tekst.

2.3. Geen vergadering zonder verslag. Het verslaan van vergaderingen is zo normaal, dat het niet als kerkordelijke verplichting is opgenomen. Zeker bij een beleidsorgaan als de AK zal het niet zonder verslag kunnen en het verdient aanbeveling dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

2.4. De AK dient in de plaatselijke regeling ook te regelen hoe hij zijn besluiten openbaar maakt. Hij kan hierin zelf keuzes maken met betrekking tot de wijze waarop de besluiten bekend worden gemaakt en binnen welke termijn. In het model is hiervoor een suggestie opgenomen. Deze suggestie is open geformuleerd, want vaak zal schriftelijke bekendmaking het beste zijn, maar soms kan er wellicht behoefte zijn aan de mondelinge vorm.

Wil de AK de bekendmaking anders of gedetailleerder regelen, dan is dit uiteraard mogelijk. Dit dient dan wel in de plaatselijke regeling te worden opgenomen.

2.5. De kerkorde verplicht de kerkenraad om een moderamen te kiezen. Aan de samenstelling van het moderamen stelt ord. 4-8-2 als voorwaarden dat er ten minste een preses, scriba en assessor zijn en dat in elk geval een predikant ervan deel uitmaakt. Zolang de kerkenraad aan die voorwaarden voldoet is elke samenstelling toegestaan. Het is niet verplicht de gekozen samenstelling vast te leggen in de plaatselijke regeling, er mag indien gewenst van jaar tot jaar gevarieerd worden.

NB! Voor een moderamen geldt wel de quorumregel: ten minste de helft van het aantal leden, maar niet de minimumregel dat er ten minste drie leden moeten zijn om een besluit te kunnen nemen.

2.6. Ord. 11-4, dat handelt over rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordiging, bepaalt in lid 3, dat de gemeente in zaken die niet van diaconale aard zijn en niet vermogensrechtelijke aangelegenheden betreffen, vertegenwoordigd wordt door de preses en scriba van de algemene kerkenraad en dat de AK voor preses en scriba *plaatsvervangers moet aanwijzen*.

Dit laatste is van belang omdat de gemeente anders bij ontstentenis van preses en/of scriba niet vertegenwoordigd kan worden zonder dat de AK eerst apart bij elkaar is gekomen om alsnog plaatsvervangers aan te wijzen. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin het moderamen wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

2.7. De algemene kerkenraad moet vastleggen hoe en met wie jaargesprekken gehouden worden. Dit geldt in ieder geval de aan de gemeente verbonden predikant, die een bepaalde opdracht voor de gemeente als geheel heeft, en de kerkelijk werker die door de AK gekozen is en in het ambt bevestigd is. Bij predikanten is er geen sprake van functioneringsgesprekken vanwege de gelijkwaardigheid van de ambten.

Jaargesprekken met predikanten en kerkelijk werkers verbonden aan een wijkgemeente zijn de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad, al staat het vrij om een lid van de AK hierbij te betrekken. Zie brochure jaargesprekken.

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad - Artikelen

2.1. Aantal vergaderingen (keuzemogelijkheid)

De algemene kerkenraad vergadert in de regel zes maal per jaar.

2.2.1. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de AK worden in de regel 10, maar in ieder geval tenminste 5, werkdagen van tevoren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda en bijgevoegde stukken).

2.2.2. Bijeenroepen van de vergadering in spoedeisende gevallen ^{o)}

Voor spoedeisende gevallen kan de termijn genoemd in artikel 2.2.1 tot 24 uur worden beperkt. In deze gevallen kan de oproeping eveneens telefonisch geschieden mits de te behandelen onderwerpen worden meegedeeld. In de vergadering dient de agenda te worden vastgesteld.

2.3. Verslaggeving (keuzemogelijkheid)

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de algemene kerkenraad wordt vastgesteld.

2.4. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de AK, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

2.5. Verkiezing moderamen

De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering na de zomervakantie.

2.6. Plaatsvervangers

In de vergadering genoemd in art. 2.5 worden de plaatsvervangers van de preses en de scriba aangewezen.

§ 2. Toelichting

2.8. De AK moet in de plaatselijke regeling vastleggen ‘..de wijze waarop de gemeente wordt gekend en gehoord’ in de gevallen, dat de kerkorde dat voorschrijft (ord. 4-8-7). Van die ‘gevallen’ worden de belangrijkste genoemd in ord. 4-8-9, maar er kunnen zich ook andere zaken voordoen, waarover de AK moet beslissen en waarvan de kerkorde dan voorschrijft, dat de gemeente eerst moet worden gekend en gehoord.

2.9. Volgens Ord. 4-8-7 moet de AK ook regelen ‘.. de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen ..’. Kerkenraadsvergaderingen zijn in beginsel *niet* openbaar. Indien de AK dit wenst kan hij echter besluiten dat zijn vergaderingen openbaar zijn (dus inclusief ‘*andere belangstellenden*’, bijvoorbeeld ook de plaatselijke pers). In dat geval moet de AK tenminste de bevoegdheid aan zich houden te besluiten om een zaak in beslotenheid te behandelen (*‘in comité’*).

De AK kan ook besluiten, dat (alleen) *gemeenteleden* altijd tot de vergaderingen worden toegelaten, of ook *vrienden* en ook *gastleden*.

In de plaatselijke regeling kan ook worden bepaald, dat toelating tot de kerkenraadsvergaderingen een apart kerkenraadsbesluit vergt.

In het model zijn de diverse mogelijkheden als alternatieven aangegeven.

2.10. Volgens Ord. 11-2-7 is het beheren van de archieven van de gemeente een taak van het college van kerkrentmeesters. Het ligt voor de hand dat de scriba van de AK het lopend archief onder zijn beheer heeft. Indien daartoe bepaalde voorzieningen nodig zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters deze te realiseren. Als de scriba bepaalde delen van het archief niet meer als lopend beschouwt en ze om die reden elders wil onderbrengen, is ook dat de verantwoordelijkheid van het college.

2.11. Taak en bevoegdheid AK

Ord. 4-7-2 geeft aan dat de wijkkerkenraad alle taken van een kerkenraad heeft, die niet aan de AK zijn toevertrouwd, hetzij krachtens kerkordelijke bepaling hetzij door de wijkkerkenraden.

De algemene kerkenraad tot taak:

- het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente
- het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
- de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden;
- datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;
- en verder alles wat de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad toevertrouwen.

Er zijn situaties denkbaar waarin taken wel aan de AK moeten worden toevertrouwd. Dat kan zijn bij bijvoorbeeld het jeugdwerk, indien er een voor de gemeente als geheel een jeugdwerker wordt aangetrokken.

Of bij het ontbreken van een eigen wijkkerk per wijkgemeente. De AK dient dan te kunnen bepalen welke wijkgemeente in welk gebouw op welk moment dienst doet.

Etc.

2.12. Ord. 4-8-4 zegt, dat kerkenraden zich door commissies kunnen laten bijstaan. Het kan - bijvoorbeeld omdat het om een min of meer permanente commissies gaat- nuttig zijn dit vast te leggen in de plaatselijke regeling (het hoeft niet). De afspraken die de AK met de commissies maakt kunnen als bijlage bij de plaatselijke regeling worden gevoegd.

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad - Artikelen

2.8. De gemeente kennen in en horen over

In de gevallen dat de kerkorde voorschrijft dat de algemene kerkenraad de gemeente kent in een bepaalde zaak en haar daarover hoort, belegt de algemene kerkenraad een bijeenkomst met de (betreffende) leden van de gemeente, die wordt

- aangekondigd in het kerkblad, dat voorafgaande aan de bijeenkomst verschijnt en
- afgekondigd mondeling of schriftelijk op tenminste twee zondagen, die aan de bijeenkomst voorafgaan.

In deze berichtgeving vooraf maakt de algemene kerkenraad kenbaar over welke zaak hij de gemeente wil horen.

2.9. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

De vergaderingen van de algemene kerkenraad zijn niet openbaar. De algemene kerkenraad kan echter besluiten dat gemeenteleden en andere belangstellenden als toehoorder tot een bepaalde vergadering of tot een deel daarvan toegelaten worden.

2.10. Archiefbeheer

Het lopend archief van de algemene kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7.

2.11. Taak en bevoegdheid AK

De taken en bevoegdheden van de AK staan beschreven in ord. 4-7-2. Daarnaast zijn geen andere taken toebedeeld aan de AK, behoudens het gestelde onder 2.12.

2.12. Bijstand door commissies (keuzemogelijkheid)

De algemene kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door de navolgende commissies:

- Welkomstcommissie, bestaande uit vertegenwoordigers namens de drie wijkkerkenraden.
- Commissie voor communicatie, waarbij de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de communicatie bij de wijkkerkenraden ligt, conform het beleidsplan bij de vereniging tot Protestantse Gemeente.

Nadere bepalingen omtrent de samenstelling, benoeming en opdracht van de commissies, de contacten tussen wijkkerkenraad en de commissies, de werkwijze van de commissies, de verantwoording aan de algemene kerkenraad e.d. zijn per commissie vastgelegd in een instructie, die als bijlage aan deze plaatselijke regeling is gehecht

§ 3. Besluitvorming – toelichting

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit 'quorum' er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (*NB!: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeenteleden*).

"De helft" is niet hetzelfde als "de helft plus één". Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie.

Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

§ 3. Besluitvorming:

3.1 Ordinantietekst

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen.

Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.

3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.

Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.

Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.

Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.

Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is

Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.

5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

3.2 Overige artikelen Protestantse Gemeente Leerdam

Géén.

§ 4. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen

De kerkorde verlangt van een plaatselijke regeling dat deze ook een regeling bevat voor het beheer (ord. 4-8-5). Veel ervan ligt al vast in ord. 11, zie taken en aandachtspunten in 11-2-7 en 11-2-8. Een college van kerkrentmeesters maakt in de praktijk over allerlei zaken nadere afspraken:

- welke kerkrentmeester is met name verantwoordelijk voor (bijvoorbeeld) het beheer van de verzekeringspolissen of de archieven, wie zorgt voor het personeelsbeleid of het overleg met de kosten(s), en wat houden die werkzaamheden praktisch in?
- Wanneer wordt een aanvang gemaakt met het opstellen van begroting en jaarrekening?
- Er is misschien een draaiboek Kerkbalans, dat voor meerdere jaren bruikbaar is.
- enz.

Ook de diakenen zullen onderling afspraken maken over de zaken, genoemd in ord. 11-2-8. Indien al deze afspraken in de plaatselijke regeling wordt vastgelegd, vallen zij onder de verplichting om bij wijziging hierover de gemeente te horen (ord. 4-8-9). Wellicht dat sommige zaken inderdaad een dergelijke status verdienen. Andere zaken kunnen beter in een aparte handleiding o.i.d. beschreven worden. Het is aan de kerkenraad en de beide colleges hierin keuzes te maken. In het model zijn alleen suggesties opgenomen inzake de administrateur en de (bevoegdheid) van de penningmeester.

§ 4.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk - toelichting

4.1.1. Ord. 11-2-4 bepaalt dat het college van kerkrentmeesters uit minimaal 3 leden bestaat. De kerkenraad kan kiezen voor een college van grotere omvang. Het is van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen om het quorum te kunnen vaststellen. De voorzitter dient ouderling-kerkrentmeester (ambtsdrager) te zijn.

4.1.2. U kunt een vast moment kiezen voor het opstellen van de voordracht van voorzitter, secretaris en penningmeester. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld. De voorzitter, secretaris en penningmeester worden op voordracht van het college van kerkrentmeesters benoemd door de algemene kerkenraad (ord. 11-3-2)

4.1.3. Ord. 11-4-1 verplicht het college van kerkrentmeesters uit zijn midden **of uit de algemene kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat er plaatsvervangers zijn.

4.1.4. In ord. 11-2-5 is bepaald, dat het college van kerkrentmeesters ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent, dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Deze kan ook van buiten de kerkenraad en/of het college komen. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend kerkrentmeester') of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van kerkrentmeesters bijwoont.

4.1.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 4.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk - Artikelen

4.1.1. Omvang van college van kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit 9 leden, 3 uit iedere wijkgemeente, aangewezen door de wijkraden van kerkrentmeesters. Van de 9 kerkrentmeesters zijn er tenminste 6 ouderling-kerkrentmeester, 2 uit iedere wijkgemeente.

4.1.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering na de zomervakantie.

4.1.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 4.1.2, worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

4.1.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van kerkrentmeesters wijst een administrateur aan; dat kan zijn een administrerend kerkrentmeester uit zijn midden of een administrateur.

In geval van een administrateur woont deze de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

4.1.5. De bevoegdheden van de penningmeester

Na het vastleggen in de administratie wordt een verzoek tot uitbetalen door het Kerkelijk bureau voorgelegd aan het CvK. Een bevoegd lid van het CvK, een ander dan de opdrachtgever, ondertekent het betalingsverzoek waarna de administrateur de betaling uitvoert. Bij een uit te voeren betaling van € 5.000 of hoger wordt de betaling uitgevoerd door de voorzitter van het CvK.

De leden hebben de bevoegdheid om betalingen te accorderen en daadwerkelijk uit te laten betalen tot maximaal € 2.500. Bij uitgaven tot € 5.000 zijn de leden bevoegd mits door een ander lid is meegetekend. De daadwerkelijke uitbetaling mag niet uitgevoerd worden door degene die ook de opdrachtgever is.

De bevoegdheid van de voorzitter CvK is voor het accorderen gelijk aan die van de overige leden CvK en Wijkraden van Kerkrentmeesters. Voor het daadwerkelijk uitbetalen is de bevoegdheid onbeperkt tenzij de voorzitter de opdrachtgever is. Als opdrachtgever zal dan mede akkoord verleend moeten worden door de voorzitter van de Algemene Kerkenraad.

4.1.6. Toevertrouwde taken van het college van kerkrentmeesters (keuzemogelijkheid)

Overeenkomstig ord. 11-3-5 heeft het college van kerkrentmeesters de volgende taken aan de wijkraad van kerkrentmeesters toevertrouwd:

- a. het opstellen van een collecterooster voor de eigen wijk
- b. de verantwoordelijkheid voor de beoordeling of een activiteit in "hun" gebouw is toegestaan, conform het bij de vereniging tot Protestantse Gemeente vastgestelde beleid inzake gebruik van kerkelijke gebouwen
- c. het beheer van de wijkkas
- d. de geldwerving in de wijkgemeente inclusief de vaste vrijwillige bijdrage.

Het college van kerkrentmeesters en de wijkraad hebben hun afspraken over de uitvoering van deze taken, het overleg daarover en de verantwoordelijkheid van de wijkraad aan het college schriftelijk vastgelegd.

§ 4.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal - toelichting

4.2.1. Kerkordelijk is bepaald dat het college van diakenen uit minimaal 3 leden bestaat (ord. 11-2-4).

De kerkenraad kan er voor kiezen om de omvang van het college te vergroten.

Over het nut om in de plaatselijke regeling vast te leggen hoeveel diakenen een gemeente concreet zal hebben: zie § 1, samenstelling van de kerkenraad. Het is wel van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen, zodat bij besluitvorming het quorum kan worden bepaald.

De voorzitter dient diaken (ambtsdrager) te zijn.

4.2.2. In het model doen wij de suggestie om een vast moment te kiezen waarop de voordracht voor voorzitter, secretaris en penningmeester wordt vastgelegd.

De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

4.2.3. Ord. 11-4-2 verplicht het college van diakenen uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voordracht voor voorzitter enz. wordt opgesteld. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

4.2.4. In ord. 11-2-5 is bepaald dat het college van diakenen ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. De plaatselijke regeling kan hiervoor een basis leggen met de bepaling, dat zo iemand wordt aangewezen van buiten de kerkenraad en/of college.

De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf diaken of diaconaal rentmeester ('administrerend diaken') of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van diakenen bijwoont.

4.2.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 4.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal- Artikelen

4.2.1. Omvang college van diakenen

Het college van diakenen bestaat uit 6 leden, van iedere wijkraad van diakenen in principe de voorzitter en de penningmeester.

4.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per jaar in de eerste vergadering na de zomervakantie.

4.2.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art.4.2.2, worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

4.2.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van diakenen wijst een administrateur aan; dat kan zijn een administrerend diaken, een diaconaal rentmeester uit zijn midden of een administrateur. In geval van een administrateur woont deze de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord.4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

4.2.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met in achtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 250 euro per betaling. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester gezamenlijk bevoegd. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester of voorzitter treedt de secretaris op als plaatsvervanger.

4.2.6. Toevertrouwde taken van het college van diakenen (keuzemogelijkheid)

Het college van diakenen richt zich enkel op de onderwerpen die daar door de kerkorde worden neergelegd. Het betreft consolidaties van de begrotingen, de jaarrekeningen en het collecterooster voor vaststelling in de vergadering van de Algemene Kerkenraad.

Het college van diakenen is ook verantwoordelijk om de samenwerking tussen de wijkraden indien mogelijk te bevorderen. Minimaal tweemaal per jaar organiseert zij een vergadering met een bepaald onderwerp of thema. Hiervoor worden alle diakenen van de wijkraden uitgenodigd.

Overeenkomstig ord. 11-3-5 heeft het college van diakenen de volgende taken aan de wijkraad van diakenen toevertrouwd:

- Alle overige diaconale verantwoordelijkheden en activiteiten worden ondergebracht bij de wijkraden.

Het college van diakenen en de wijkraad hebben hun afspraken over de uitvoering van deze taken, het overleg daarover en de verantwoordelijkheid van de wijkraad aan het college schriftelijk vastgelegd.

§ 4.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster - toelichting

4.3.1. Dit artikel berust op ord. 11-5 en 11-6, waarin is bepaald, dat de (algemene) kerkenraad in de plaatselijke regeling moet vastleggen hoe de gemeenteleden in de gelegenheid worden gesteld hun mening over begroting en jaarrekening kenbaar te maken. Het model bevat een suggestie, waarin de elementen

- publicatie van een samenvatting in het kerkblad
 - inzagemogelijkheid voor de volledige stukken
 - gelegenheid om te reageren
- zijn verwerkt.

U kunt deze elementen ook anders vormgeven.

§ 4.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster - **Artikelen**

4.3.1. Ordinantietekst (uniform)

Ord. 11.5. De begrotingen en het collecterooster

1. Elk jaar plegen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen met de kerkenraad en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente overleg over de in samenhang met het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan op te stellen begrotingen en het collecterooster van het komende kalenderjaar.
2. Vóór 1 november dienen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen hun ontwerpbegrotingen bij de kerkenraad in, vergezeld van een door hen in onderling overleg opgesteld gemeenschappelijk ontwerpcollecterooster.
3. Indien de kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de ontwerpbegrotingen overlegt hij met het betrokken college over de voorgenomen wijziging. Indien over de wijziging geen overeenstemming wordt verkregen, vraagt de kerkenraad bemiddeling van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken. Eerst na bemiddeling van het classicale college neemt de kerkenraad een definitief besluit.
4. Nadat de kerkenraad de begrotingen voorlopig heeft vastgesteld, worden deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de begrotingen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven. Daarna stelt de kerkenraad de begrotingen en het collecterooster vast.
5. Indien een kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de vastgestelde begroting is het bepaalde in lid 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.

Ord. 11.6. De jaarrekeningen

1. Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen leggen elk jaar vóór 1 mei hun ontwerpjaarrekeningen over het laatst verlopen kalenderjaar aan de kerkenraad voor.
2. Deze jaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in hun geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de jaarrekeningen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven.
3. Daarna stelt de kerkenraad de jaarrekeningen vast, hetgeen strekt tot decharge van de kerk-rentmeesters respectievelijk de diakenen inzake het door hen gevoerde beheer, tenzij de kerkenraad een voorbehoud maakt, of het classicale college voor de behandeling van beheerszaken nader overleg wenst.
4. Elk jaar wordt vóór de vaststelling van de jaarrekeningen de financiële administratie van de gemeente en van de diaconie gecontroleerd door een door de kerkenraad aan te wijzen registeraccountant of accountants-administratieconsulent dan wel twee andere onafhankelijke deskundigen.

4.3.2. Overige artikelen Protestantse Gemeente Leerdam

4.3.2.1. Rol wijkkerkenraden bij begroting ^{c)}

Voor 1 oktober maken de wijkkerkenraden na overleg met de wijkraden van kerkrentmeesters en diakenen de wensen en aandachtspunten van de wijkgemeenten voor de begroting voor het komende jaar kenbaar aan de AK met afschrift aan het college van kerkrentmeesters c.q. diakenen.

4.3.2.2 Rol wijkkerkenraden bij jaarrekening ^{c)}

Voor 1 april maken de wijkkerkenraden na overleg met de wijkraden van kerkrentmeesters en diakenen de aandachtspunten van de wijkgemeenten voor de jaarrekening over het afgelopen jaar kenbaar aan de AK, met afschrift aan het college van kerkrentmeesters c.q. diakenen.

4.3.2.3 Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening

Voor de vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in de kerkbladen. De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de AK.

§ 5. Aantal en grenzen van wijkgemeenten

5.1. Ordinantietekst

II. VORMEN VAN GEMEENTE-ZIJN

Ord. 2, art. 4. Algemeen

...

7. Een gemeente kan worden ingedeeld in wijkgemeenten.

8. Het aantal en de grenzen van de wijkgemeenten worden door de algemene kerkenraad vastgesteld, nadat de betrokken wijkkerkenraden zijn gehoord en de gemeenteleden hun mening kenbaar hebben kunnen maken.

Indien de gemeente nog niet in wijkgemeenten is ingedeeld, wordt bovengenoemd besluit genomen door de kerkenraad.

9. Waar in de ordinanties of generale regelingen sprake is van gemeente respectievelijk kerkenraad wordt in het geval van een gemeente met wijkgemeenten steeds de wijkgemeente respectievelijk de wijkkerkenraad bedoeld, tenzij nadrukkelijk anders wordt vermeld of uit de bepaling blijkt dat kennelijk de gemeente als geheel respectievelijk de algemene kerkenraad wordt bedoeld.

5.2. Overige artikelen Protestantse Gemeente Leerdam

5.2.1. Aantal wijkgemeenten

De gemeente heeft 3 wijkgemeenten.

- de Hervormde wijkgemeente Centrum-Oost
- de Hervormde wijkgemeente West
- de Protestantse wijkgemeente Kerk aan de Linge

5.2.2. Grenzen van de wijkgemeenten

De grenzen van de wijkgemeenten zijn ingetekend op een topografische kaart en tevens vastgelegd door middel van een lijst van de straatnamen en postcodes die de grenzen van de wijkgemeenten vormen, van welke documenten een afschrift aan deze plaatselijke regeling is gehecht.

5.2.3. Vaststelling en wijziging van aantal en grenzen

Voor de vaststelling dan wel wijziging van het aantal wijkgemeenten en de grenzen wordt het voorstel daartoe in samenvatting gepubliceerd in de kerkbladen.

De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld. Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de AK.

§ 6. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling - toelichting

De ordinantietekst (ord. 4-8-5 en 4-8-9) geeft aan hoe een regeling vastgesteld of gewijzigd kan worden.

De plaatselijke regeling wordt vastgesteld door de algemene kerkenraad. Voordat de algemene kerkenraad dit doet kent hij de gemeenteleden in de inhoud van de regeling en hoort hij hen daarover.

Ook voert de algemene kerkenraad voorafgaand overleg met

- de wijkkerkenraden
- het college van kerkrentmeesters
- het college van diakenen
- organen van de gemeente (commissies e.d.) althans, voor zover de regeling betrekking heeft op hun werkzaamheden.

Voor wijziging van de plaatselijke regeling geldt dezelfde procedure.

Het is mogelijk om af te spreken, dat de regeling meteen na vaststelling geldig is, maar ook om daarvoor een latere datum te kiezen. Zie het voorblad van het model.

De plaatselijke regeling wordt ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering (en aan de Synodale Commissie van de ELS als het om een evangelisch-lutherse gemeente gaat).

§ 6. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling

Ordinantieteksten

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
- de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

...

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
- het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
- het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
- de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;

en ter zake van:

- de aanduiding en de naam van de gemeente;
 - het voortbestaan van de gemeente;
 - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
 - de plaats van samenkomst van de gemeente;
 - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
 - de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;
- zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben.

.....

§ 7. Overige bepalingen ^{c)}

7.1. Beroepingswerk

Het beroepingswerk vindt plaats zoals beschreven in ordinantie 3 art 3, 4 en 5.

Aandachtspunten daarin zijn (zie verder PKN-Gids Beroepingswerk):

1. De wijkkerkenraad begint de voorbereiding van de verkiezing en beroeping van een predikant eerst nadat de instemming van de algemene kerkenraad is verkregen.
2. De wijkkerkenraad vraagt alvorens tot beroepingswerk over te gaan toestemming aan het breed moderamen van de classicale vergadering, en daartoe vraagt het college van kerkrentmeesters het classicale college voor behandeling van beheerszaken om een solvabiliteitsverklaring.
3. De wijkkerkenraad schakelt een consulent in, en stelt een beroepingscommissie in, waarin naast leden van de wijkkerkenraad in de regel een aantal andere gemeenteleden zitting heeft. In Leerdam wijst ook de algemene kerkenraad uit zijn midden voor elke andere wijkgemeente één lid aan.
4. De wijkkerkenraad stelt zich voor het vragen van advies met het oog op mogelijke kandidaten in verbinding met het daartoe aangewezen orgaan van de kerk. De wijkgemeente wordt uitgenodigd schriftelijk en ondertekend bij de wijkkerkenraad aanbevelingen in te dienen van personen die naar haar mening voor verkiezing in aanmerking komen.
5. De wijkkerkenraad stelt een lijst samen van predikanten die voor een beroep in aanmerking komen. Deze lijst wordt ter kennis gebracht van de beroepingscommissie. De verdere voorbereiding van de verkiezing van een predikant geschiedt door deze commissie.
6. De kandidaatstelling met het oog op de verkiezing geschiedt door de wijkkerkenraad. Dit gebeurt samen met de algemene kerkenraad, waarbij elk van beide kerkenraden met de kandidatuur dient in te stemmen.
7. De verkiezing van een predikant geschiedt door de wijkkerkenraad.
8. De wijkkerkenraad maakt de naam van de gekozene bekend aan de wijkgemeente om haar goedkeuring te verkrijgen met het oog op de beroeping. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure kunnen schriftelijk en ondertekend worden ingebracht door de stemgerechtigde leden van de wijkgemeente tot uiterlijk één week na de bekendmaking.
9. Indien geen bezwaren zijn ingebracht of de ingebrachte bezwaren ongegrond zijn bevonden, wordt de gekozen predikant door de wijkkerkenraad beroepen tot predikant van de wijkgemeente.

7.2 Collecterooster

De voorstellen van de preses van de algemene kerkenraad, de voorzitter van het college van diakenen en de voorzitter van het college van kerkrentmeesters inzake de vaststelling van een collecterooster voor de kerkdiensten in het eerstkomende kalenderjaar worden in een voor 1 december te houden vergadering van de algemene kerkenraad behandeld en vastgesteld.

7.3 Vergadering van ambtsdragers

De vergadering van ambtsdragers komt bijeen ter bespreking van onderwerpen, die voor de gehele gemeente van bijzonder belang zijn; zij wordt bijeengeroepen door het moderamen van de algemene kerkenraad op eigen initiatief en verder, als de algemene kerkenraad daartoe besluit.

Ondertekening

Aldus te (plaatsnaam) vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van ...
(datum)

....., preses

....., scriba